

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 14.04.2025

Sayı: 484

10/2610

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2025 yılı Mart ayı sonu ve Nisan ayı başında, Türkiye'nin birçok tarım bölgesinde etkili olan ani sıcaklık düşüşleri ve şiddetli zirai don olaylarının tarımsal üretime etkilerinin, iklim krizinin bu afetler üzerindeki rolünün, TARSİM sigorta sisteminin etkinliğinin, çiftçilerin ekonomik kayıplarının ve alınabilecek önleyici tedbirlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü' nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Hakan Şeref OLGUN

Afyonkarahisar Milletvekili

GEREKÇE

2025 yılı Mart ayı sonu ve Nisan ayı başında, Türkiye'nin birçok tarım bölgesinde etkili olan ani sıcaklık düşüşleri ve şiddetli zirai don olayı, meyve üretimi başta olmak üzere pek çok tarımsal üründe ciddi kayıplara neden olmuştur.

Afyonkarahisar, Aksaray, Adana, Ankara, Amasya, Bursa, Burdur, Çankırı, Eskişehir, Giresun, Isparta, Kütahya, Karaman, Kayseri, Kahramanmaraş, Kırıkkale, Kırşehir, Kastamonu, Konya, Mersin, Manisa, Malatya, Niğde, Nevşehir, Ordu, Sivas, Sakarya, Samsun, Trabzon, Tokat, Tekirdağ, Uşak ve Yozgat'ta çeşitli tarım ürünleri bu felaketten zarar gördü.

Kiraz, vişne, elma, erik, şeftali, nektarin, kayısı, incir, Trabzon hurması, kivi, fındık, ceviz, badem, üzüm, dut, armut, narenciye, patates, şekerpancarı, arpa, buğday, ayçiçeği, zeytin, kanola, yaş sebze gibi ürünlerde %60 ila %95' ler arasında rekolte kaybı yaşanmıştır.

Ancak bu doğa olayının sonuçlarının bu denli yıkıcı olmasının tek sebebi iklim değildir. Kurumsal refleks yetersizliği, tarımsal sigorta sistemlerinin işlevsizliği ve afet yönetimi eksikliği, üreticilerin yaşadığı zararın asıl çarpanlarını oluşturmuştur.

Hasar tespit çalışmalarının gecikmesi, bölgelerin halen "tarımsal afet bölgesi" ilan edilmemesi, çiftçilerin Tarım Kredi Kooperatifi ve Ziraat Bankası'na olan borçlarının ertelenmemesi, çiftçiye yönelik faizsiz kredi veya doğrudan destek açıklanmaması, kamu kurumlarının bu afet karşısında yetersiz kaldığını göstermektedir.

Özellikle kamu destekli TARSİM sigorta sistemi, üreticiler açısından güvensiz, karmaşık ve maliyetli bir yapıya dönüşmüş durumdadır. Poliçe kapsamı dar, primler yüksektir. Zarar gören ürünlerin çoğu ya poliçeye dahil değildir ya da tazminatlar çok düşük seviyelerde belirlenmiştir. Bu nedenle TARSİM, üreticiye güvence olmaktan çok, bir formalite haline gelmiştir.

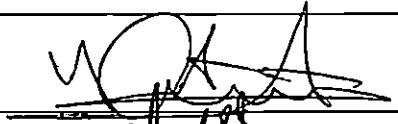
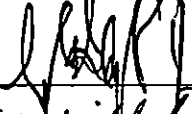
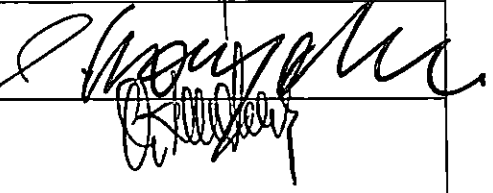
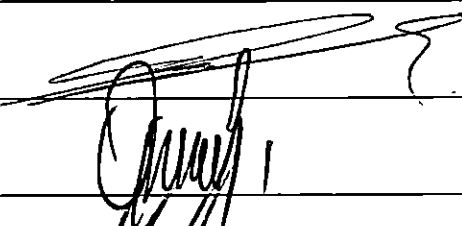
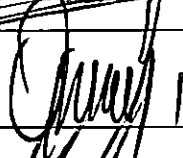
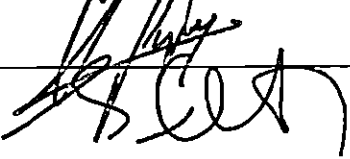
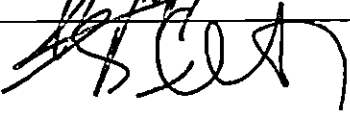
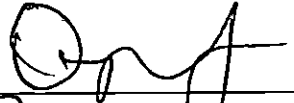
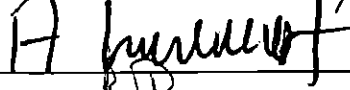
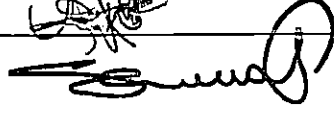
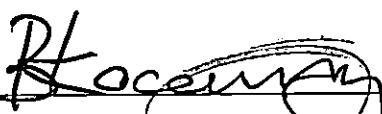
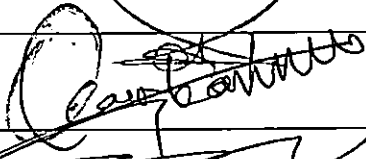
İklim değişikliği ile birlikte benzer felaketlerin artması kaçınılmazdır. Ancak ülkemizin erken uyarı sistemleri yetersiz, afet sonrası müdahale araçları zayıf, sigorta ve tazminat mekanizmaları adaletsiz, tarımsal üretim stratejileri de parçalı ve günübirliktir.

Bu çerçevede;

- 2025 yılı Nisan ayında yaşanan zirai don olaylarının tarım sektörüne etkilerinin,
- Afet sonrası kamu müdahalelerinin yeterliliğinin,
- Hasar tespit süreçlerinin ne kadar sağlıklı yürütüldüğünün,
- TARSİM sigorta sisteminin etkinliğinin ve reform ihtiyacının,
- Tarımsal erken uyarı ve iklim adaptasyon politikalarının mevcut durumunun,
- Ve çiftçilerin borç yüküyle baş edebilmesi için alınabilecek ekonomik önlemlerin

Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında çok yönlü biçimde araştırılması büyük önem arz etmektedir.

Zirai don felaketine karşı yalnızca doğa ile değil, kurumsal yetersizlikle de mücadele etmek zorunda bırakılan üreticilerimizin sesi duyulmalı; hak ettikleri destek sağlanmalıdır. Aksi hâlde bu felaket sadece bir sezonluk hasat kaybı değil, kırsal yoksulluğu artıran, gıda güvencesini tehdit eden, üretici-tüketici zincirini kıran bir yapısal krize dönüşecektir.

İSİM - SOYİSİM	BÖLGE	İMZA
Yavuz DİDİN	Trabzon	
Hasa Toktas	Bursa	
Ahmet Şekir Çelen	Hatay	
Lutfullah Keçeler	İzmir	
Ömer KARACAS	AYDIN	
Hüsnü Kırkçılar	İzmir	
Y. Selçuk İSOKOÇLU	BURSA	
Turan Yaldir	Akçay	
Uğur POYRAZ	ANTALYA	
Erhan USTA	Samsun	
Yash ÖZTEK	Denizli	
Burak AKBUKAK	İstanbul	
A. Cref Fekibek	Ankara	
Ersin BEYAZ	İstanbul	
Jerel ŞİNT	Mersin	
Bukharedin Karaman	Mersin	
Lutfü Türkkan	Kocaeli	
M. Mustafa ÖZKAN	Gaziantep	
Selcan TAŞCI	Tekirdağ	